

شماره: ۲۰۲۱۸۲۹۶

تاریخ: ۱۴۰۱/۱۰/۳۰

پیوست: دارای

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور اقتصادی و دارایی

دفتر وزیر

بسم تعالیٰ

بخشنامه

جناب آقای دکتر اکرمی - خزانهدار محترم کل کشور

جناب آقای دکتر قوامی - معاون محترم امور حقوقی و مجلس

جناب آقای دکتر سلمانی - معاون محترم توسعه مدیریت و منابع

جناب آقای دکتر منظور - معاون محترم وزیر و رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور

جناب آقای تاجمیر ریاحی - رئیس محترم مرکز عالی دادخواهی مالیاتی و تشخیص صلاحیت حرفه‌ای

حسابداری

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

موضوع: ابلاغ دستورالعمل اجرایی موضوع ماده ۲۵۱ مکرر الحقی قانون مالیات‌های مستقیم به شماره ۲۱۳۷۰۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۴

باهم و (اعز)

به منظور حسن اجرای مفاد ماده ۲۵۱ مکرر الحقی ۱۳۷۱/۲/۷ به قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحات

بعدی آن، به پیوست دستورالعمل اجرایی ماده ۲۵۱ مکرر قانون یاد شده به شماره ۲۱۳۷۰۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۴ برای اجرا

ابlag می‌گردد. / (المل)

سید محمد حسین قریشی

مدیر کل دفتر وزارتی

قریشی

رونوشت:

- عذران کل محترم امور اقتصادی و دارایی استان‌ها برای اطلاع و اندام لازم.
- جامعه حسابداران رسمی ایران برای اطلاع.
- جامعه مشاوران رسمی مالیاتی ایران برای اطلاع.
- گروه پیگیری مکاتبات و اجرای معموبات برای اطلاع.

۱۴۷۰۳
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۱/۰۱
پیوست

بسمه تعالیٰ

**«دستورالعمل اجرایی موضوع ماده ۲۵۱ مکرر العاقی ۱۳۷۱/۰۲/۰۷ قانون مالیات‌های مستقیم
مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن»**

بخش اول - آین دادرسی موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم

فصل اول - عناوین و تعاریف:

ماده ۱) واژه‌ها و اصطلاحات به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر می‌باشد:

الف) قانون: قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن.
ب) وزیر: وزیر امور اقتصادی و دارایی.

ج) مرکز: بنا به ضرورت و به موجب مجوز شماره ۱۳۹۱/۹/۲۲ مورخ ۲۱۲/۹/۳۷۲۷۵ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وقت رئیس جمهور، دبیرخانه هیأت سه نفری ۲۵۱ مکرر و دبیرخانه تشخیص صلاحیت حرفه‌ای حسابداران رسمی وزارت متبع با هم ادغام و در ساختار وزارت امور اقتصادی و دارایی با شرح وظایف جدید، با عنوان «مرکز عالی دادخواهی مالیاتی و تشخیص صلاحیت حرفه‌ای» معرفی گردید.

د) هیاتهای مستشاری سه نفره موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم العاقی ۱۳۷۱ و اصلاحات بعدی آن.

ه) دادرس: یکی از کارمندان تعریف شده مرکز می‌باشد که وظیفه بررسی شکایات واصله و انجام تحقیقات و اظهار نظر کارشناسی نسبت به پذیرش یا عدم پذیرش شکایات و انجام سایر امور محوله را عهده‌دار است.

و) شاکی: شخص حقیقی یا حقوقی است که نسبت به ناعادلانه بودن مالیات قطعی شده معتبرض و در مرکز عالی دادخواهی مالیاتی و تشخیص صلاحیت حرفه‌ای طرح شکایت می‌نماید.

ن) نهاینده قانونی شاکی: شخصی است که به موجب قوانین و مقررات مربوطه به نهاینده‌گی از شاکی اقدام به طرح شکایت می‌نماید.

ح) فرم شکایت: فرمی است حاوی مشخصات هویتی شاکی و نهاینده قانونی آن و اطلاعات مالیات قطعی شده که برای ثبت شکایت در سامانه دادما تعریف، طراحی و تعییه شده است.

ط) سامانه دادما درگاه الکترونیکی است که برای تسهیل اجرای ماده ۲۵۱ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم العاقی ۱۳۷۱ و اصلاحات بعدی آن به منظور ثبت شکایت و اطلاع از فرآیند رسیدگی در ویگاه وزارت امور اقتصادی و دارایی ایجاد شده است.

ی) شعبه: واحدی است در مرکز عالی دادخواهی مالیاتی و تشخیص صلاحیت حرفه‌ای که به شکایت مؤذیان مالیاتی رسیدگی می‌کند و متشکل از هیأت سه نفره موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم العاقی ۱۳۷۱ و اصلاحات بعدی آن شامل یک رئیس و دو عضو هیأت مستشاری، دو نفر دادرس و یک نفر کارشناس می‌باشد.

ک) سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور.

فصل دوم : مراحل ثبت و طرح شکایت در مرکز

ماده ۲) به منظور تسهیل و تسریع در ثبت شکایت و رسیدگی به آن، فرم مخصوصی با مشخصات لازم در سامانه دادما ایجاد می‌شود.

وزارت امور اقتصادی و دارایی

۲۱۳۷.۳
شماره
تاریخ ۱۰.۱.۱۴۰۱
پیوست

[@HesabdaryCom](http://www.Hesabdary.Com)

ماده ۳) شاکی یا نماینده قانونی آن با مراجعه به سامانه دادما، باید نسبت به تکمیل فرم شکایت اقدام نماید.

تبصره ۱) در صورتی که شاکی جهت طرح شکایت و پیگیری آن دارای نماینده قانونی باشد، باید مشخصات نماینده قانونی به همراه مدارک مثبته احراز سمت در سامانه دادما درج و بارگذاری شود.

تبصره ۲) چنانچه شکایت از ناحیه وکیل مطرح شود، می‌بایست به موجب بند (د) ماده ۱۰۳ قانون نسبت به ابطال تمبر اقدام شده باشد.

ماده ۴) در صورتی که موضوع مالیات مورد شکایت مربوط به اشخاص حقوقی باشد، باید آنگه‌ی روزنامه رسمی مبين مشخصات آخرين مدیران صاحب امضا و تغییرات شرکت، در سامانه دادما بارگذاری گردد.

ماده ۵) شکایت بارگذاری شده از سوی شاکی باید خطاب به وزیر و یا مرکز تنظیم گردد.

ماده ۶) شاکی اعم از شخص حقیقی یا حقوقی حسب مورد باید پس از تنظیم شکایت در سامانه دادما، یک نسخه از آن ممهور به مهر و امضای صاحبان مجاز را در سامانه مذکور بارگذاری نماید.

فصل سوم: ترقیات برسی و اظهار نظر دادرس

ماده ۷) پس از بارگذاری و ثبت شکایت در سامانه دادما و صدور کد رهگیری، رئیس مرکز یا مقام تفویض شده از سوی وی، شکایت را برای اظهارنظر کارشناسی به یکی از دادرسان ارجاع می‌نماید.

ماده ۸) دادرس در صورت کفايت مدارک و دلایل، تحقیقات و بررسی لازم به عمل آورده و سپس ظرف مهلت ۱۰ روز اظهارنظر کارشناسی مستند به مدارک و دلایل کافی را پس از تأیید مقام مافوق خود برای رئیس مرکز ارسال می‌نماید.

تبصره) دادرس صرفاً نسبت به موضوع شکایت، رسیدگی و اظهار نظر می‌نماید.

ماده ۹) در صورتی که مدارک منضم به شکایت، از نظر دادرس ناقص باشد، مراتب از طریق سامانه دادما یا پیامک به شاکی اعلام تا ظرف مدت ۳۰ روز نسبت به رفع نقص اقدام نماید. در صورت عدم رفع نقص ظرف مهلت مقرر، شکایت مذبور مختومه می‌شود.

تبصره) به موجب این ماده چنانچه مختومه شدن شکایت به دلیل عدم رفع نقص مدارک در مهلت مقرر و یا انصراف شاکی در این مرحله باشد، بررسی مجدد آن برای یکبار دیگر و با موافقت رئیس مرکز امکان‌پذیر خواهد بود.

ماده ۱۰) چنانچه دادرس احراز نماید که شکایت مؤدی در سایر مراجع قابل طرح و رسیدگی می‌باشد، شکایت در این مرحله مختومه و نتیجه از طریق سامانه دادما یا پیامک به شاکی یا نماینده قانونی وی و اداره کل امور مالیاتی ذی‌ربط اعلام می‌گردد.

ماده ۱۱) نتیجه بررسی و اظهارنظر دادرس مبنی بر توصیه یا عدم توصیه طرح شکایت در هیأت، توسط رئیس مرکز جهت اتخاذ تصمیم و صدور دستور برای وزیر ارسال می‌شود.

فصل چهارم: ترقیات رسیدگی به شکایت و صدور رای در هیأت

ماده ۱۲) در اجرای ماده ۲۵۱ مکرر قانون، در خصوص رسیدگی به شکایت شاکی مبنی بر ناعادلانه بودن مالیات قطعی، پس از موافقت وزیر، پرونده شاکی توسط رئیس مرکز به یکی از شعب ارجاع می‌شود.

ماده ۱۳) در اجرای ماده ۲۵۱ مکرر قانون، شکایات واصله با شرایط ذیل قابل طرح و بررسی در شعب می‌باشد:
الف) ادعای غیرعادلانه بودن مالیات قطعی شده، مستند به مدارک و دلایل کافی باشد.

ب) موضوع اعتراض در مرجع دیگری قابل طرح نباشد.

وزارت امور اقتصادی و دارایی

شماره ۱۴۷۰۳
تاریخ ۱۰ آذر ۱۴۰۱
پوست

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

ج) دستور وزیر مبنی بر طرح موضوع شکایت در هیأت صادر شده باشد.

ماده ۱۴) رسیدگی به اعتراض شاکی در هیأت به صورت غیرحضوری است. در مواردی که شعبه رسیدگی کننده نیاز به اخذ توضیح بیشتری داشته باشد می‌تواند از شاکی یا نماینده قانونی وی دعوت به عمل آورد.

ماده ۱۵) چنانچه حسب مورد اعضای شعب، دادرسان و یا مجریان قرار به جهت یکی از شرایط موضوع ماده ۹۱ قانون آین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹، معدوم از رسیدگی یا تهیه گزارش قرار کارشناسی باشند، باید قبل از مبادرت به امر رسیدگی یا کارشناسی، مراتب را جهت اتخاذ تصمیم مقتضی به ریس مرکز اعلام نمایند.

ماده ۱۶) پس از ارجاع شکایت به شعبه مربوطه، در صورتی که ریس شعبه جهت بررسی نیاز به دسترسی پرونده مالیاتی مؤذی داشته باشد، مراتب به صورت کتبی یا الکترونیکی از طریق ریس مرکز یا مقام تفویض شده از سوی وی، به اداره کل امور مالیاتی ذی‌ربط اعلام و اداره مربوطه نیز مكلف به ارسال پرونده به صورت الکترونیکی و یا فیزیکی طرف حداقل ۲۰ روز می‌باشد.

تبصره ۱) سازمان مكلف است طرف ۶ ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل زیرساخت لازم برای ارسال الکترونیکی پرونده‌های مالیاتی درخواستی از طرف مرکز را فراهم نماید.

تبصره ۲) به منظور دقت و سرعت در روند رسیدگی به شکایات مطروحه، سازمان مكلف است دسترسی برخط به سامانه‌های مالیاتی مورد نیاز و ایجاد بستر مناسب برای اتصال سیستمی به سامانه دادما را فراهم نماید.

ماده ۱۷) به منظور رعایت اصل بی‌طرفی و حفظ استقلال هیأت‌های سه نفره موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون، هرگاه در جهت تکمیل رسیدگی و صدور رأی نیاز به تحقیقات و بررسی بیشتری باشد، شعب رسیدگی کننده می‌تواند نسبت به صدور قرار کارشناسی اقدام نمایند؛ مجریان قرار از بین دادرسان مرکز، مأموران مالیاتی سازمان و در صورت ضرورت با تأیید ریس مرکز از بین اعضای جامعه مشاوران رسمی مالیاتی ایران یا جامعه حسابداران رسمی ایران انتخاب می‌شوند.

تبصره ۲) سازمان موظف است حق الزحمه کارشناسان منتخب (اعضای جامعه مشاوران رسمی مالیاتی ایران و جامعه حسابداران رسمی) موضوع این ماده را با درخواست ریس مرکز از محل ردیف اعتبار موضوع تبصره (۲) ماده ۱۸۶ قانون، پرداخت نماید.

حق الزحمه مجریان مجریان قرار موضوع این تبصره مطابق جدول تعریفه تعیین شده از سوی مرکز قابل پرداخت می‌باشد.

ماده ۱۸) مجری یا مجریان قرار منتخب مکلفند حداقل ظرف مدت ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ، نسبت به تهیه گزارش و اظهارنظر کارشناسی صریح، مستند و مستدل اقدام نمایند. در صورت درخواست مجری قرار مهلت مذکور با موافقت ریس شعبه تا ۲۰ روز دیگر قابل تمدید می‌باشد.

تبصره ۳) در صورت عدم رعایت مهلتهای مقرر در این ماده مراتب تخلف مجری یا مجریان قرار به مرجع ذی‌ربط اعلام می‌شود.

ماده ۱۹) در صورتی که شعبه، اظهارنظر کارشناسی را جهت اصدار رأی ناقص و یا مبهم تشخیص دهد، می‌تواند تکمیل و یا رفع ابهام را از مجری یا مجریان قرار مطالبه نماید. در این صورت مجری یا مجریان قرار مکلفند حداقل ظرف ۲۰ روز نسبت به رفع نقص و تکمیل نظریه کارشناسی اقدام نمایند.

تبصره ۴) شعبه رسیدگی کننده در صورت نیاز می‌تواند جهت بررسی شکایت مطروحه، از مأموران مالیاتی ذی‌ربط دعوت به عمل آورد. مأموران مذکور مكلف به حضور و ادائی توضیحات می‌باشند.

ماده ۲۰) چنانچه شاکی هم زمان اقدام به طرح شکایت نسبت به مالیات قطعی شده عملکرد یا دوره مشخص، در هیأت موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون و دیوان عدالت اداری نموده باشد به منظور جلوگیری از صدور آراء متعارض، رسیدگی به پرونده در مرکز تا زمان تعیین تکلیف پرونده در دیوان عدالت اداری متوقف و مراتب به شاکی و اداره کل امور مالیاتی ذی ربط اعلام می شود.

ماده ۲۱) در صورتی که شاکی در این مرحله انصراف قطعی خود را از شکایت مطروحه به مرکز اعلام نماید، قرار سقوط شکایت صادر می گردد، این قرار قطعی می باشد.

تبصره) انصراف شاکی در هر یک از مراحل دادرسی و هیأت باید ضمن درج در سامانه دادما به صورت مكتوب با مهر و امضای مجاز به مرکز نیز اعلام شود.

ماده ۲۲) هیأت با بررسی مدارک و مستندات منضم به شکایت و مطالعه پرونده مالیاتی مربوط و عندالزوم اخذ نظریه کارشناسی، پس از تکمیل بررسی ها ظرف مهلت ۱۰ روز اقدام به انشای رأی می نماید. رأی هیأت با اکثریت آراء قطعی و لازم الاجراء است. رأی صادره باید مستدل و مستند به اسناد و مدارک مربوطه باشد و مبانی پذیرش یا عدم پذیرش ادعای شاکی در آن قيد شود.

تبصره) آرای صادره از هیأت های موضوع این ماده قابل طرح و رسیدگی مجدد با همان موضوع، در هیأت های مذکور نخواهد بود.

ماده ۲۳) در صورتی که نظر اکثریت اعضای هیأت مبنی بر تعديل مأخذ درآمد مشمول مالیات موضوع شکایت باشد، هیأت مکلف است مأخذ درآمد مشمول مالیات تعديل شده را در رأی قید و دلایل تعديل را مستندًا ذکر نماید. رأی موصوف قطعی و لازم الاجراء است.

ماده ۲۴) رأی صادره هیأت از طریق سامانه دادما به شاکی و سازمان ابلاغ می گردد. چنانچه امکان ابلاغ از طریق سامانه دادما برای مؤبدی فراهم نباشد، مراتب ابلاغ از سوی سازمان صورت می پذیرد. به منظور افزایش کیفیت آرای صادره، آرای قطعی در صورت عدم مخالفت رئیس مرکز در سامانه دادما علنی می شود.

ماده ۲۵) به موجب تبصره (۲) ماده ۱۶ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲، رأی صادره از هیأت، برای اشخاص داخل کشور سه ماه و برای افراد مقیم خارج از کشور، شش ماه از تاریخ ابلاغ، در دیوان عدالت اداری قابل اعتراض می باشد.

ماده ۲۶) در صورتی که در محاسبه مأخذ، درآمد مشمول مالیات تعديل شده و یا در انشای رأی اشتباهی صورت گرفته باشد، موضوع با اعلام رئیس مرکز، هیأت، شاکی و یا مدیر کل امور مالیاتی ذی ربط، توسط رئیس مرکز جهت بررسی و اصلاح به شعبه ذی ربط ارجاع می شود. رأی اصلاحی به شاکی و سازمان ابلاغ و برای اجرا مناطق اعتبار است. استناد به رأی هیأت بدون ضمیمه نمودن رأی اصلاحی فاقد اعتبار است.

ماده ۲۷) سازمان مکلف است به منظور تسريع در روند اجرای رسیدگی به شکایات مؤبدیان مالیاتی در هیأت موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون، همکاری لازم با مرکز معمول نماید.

ماده ۲۸) هر گاه دادرسان و یا اعضای هیأت در تحقیقات اولیه و یا در اثنای رسیدگی احراز نمایند که علت ناعادلانه بودن مالیات مورد ادعای شاکی ناشی از اقدام تعمدی مأموران مالیاتی و نمایندگان سازمان عضو هیأت حل اختلاف مالیاتی بوده، مراتب به نحو مقتضی از طریق رئیس مرکز به اطلاع رئیس سازمان و دادستان انتظامی مالیاتی می رسد تا مطابق بند (۱) ماده ۲۷۰ قانون مالیات های مستقیم با مختلف رفتار شود.

تیر ماه ۱۴۰۱

پیش... حسابداری

[@HesabdaryCom](http://www.Hesabdary.Com)

</

تیر ۱۳۹۷

پست ... حسابداری

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

بسمه تعالیٰ

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

**«دستورالعمل اجرایی موضوع ماده ۲۵۱ مکرر الحاقی ۱۳۷۱/۲/۷ قانون مالیات‌های مستقیم
صوب ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن»**

بخش اول - آین دادرسی موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم

فصل اول - عناوین و تعاریف:

ماده ۱) واژه‌ها و اصطلاحات به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر می‌باشد:

الف) قانون: قانون مالیات‌های مستقیم صوب اسفند ماه ۱۳۶۶ و اصلاحات و الحالات بعدی آن.

ب) وزیر: وزیر امور اقتصادی و دارایی.

ج) مرکز: بنا به ضرورت و به موجب مجوز شماره ۲۱۲/۹۱/۳۷۲۷۵ مورخ ۱۳۹۱/۹/۲۲ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وقت رییس جمهور، دبیرخانه هیأت سه نفری ۲۵۱ مکرر و دبیرخانه تشخیص صلاحیت حرفه‌ای حسابداران رسمی وزارت متبع با هم ادغام و در ساختار وزارت امور اقتصادی و دارایی با شرح وظایف جدید، با عنوان «مرکز عالی دادخواهی مالیاتی و تشخیص صلاحیت حرفه‌ای» معرفی گردید.

د) هیات مستشاری سه نفره موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم الحاقی ۱۳۷۱ و اصلاحات بعدی آن.

ه) دادرس: یکی از کارمندان تعریف شده مرکز می‌باشد که وظیفه بررسی شکایات واصله و انجام تحقیقات و اظهار نظر کارشناسی نسبت به پذیرش یا عدم پذیرش شکایات و انجام سایر امور محله را عهده‌دار است.

و) شاکی: شخص حقیقی یا حقوقی است که نسبت به ناعادلانه بودن مالیات قطعی شده معتبرض و در مرکز عالی دادخواهی مالیاتی و تشخیص صلاحیت حرفه‌ای طرح شکایت می‌نماید.

ز) نماینده قانونی شاکی: شخصی است که به موجب قوانین و مقررات مربوطه به نمایندگی از شاکی اقدام به طرح شکایت می‌نماید.

ح) فرم شکایت: فرمی است حاوی مشخصات هویتی شاکی و نماینده قانونی آن و اطلاعات مالیات قطعی شده که برای ثبت شکایت در سامانه دادما تعریف، طراحی و تعییه شده است.

ط) سامانه دادما: درگاه الکترونیکی است که برای تسهیل اجرای ماده ۲۵۱ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم الحاقی ۱۳۷۱ و اصلاحات بعدی آن به منظور ثبت شکایت و اطلاع از فرآیند رسیدگی در وبگاه وزارت امور اقتصادی و دارایی ایجاد شده است.

ی) شعبه: واحدی است در مرکز عالی دادخواهی مالیاتی و تشخیص صلاحیت حرفه‌ای که به شکایت مؤذیان مالیاتی رسیدگی می‌کند و متشکل از هیأت سه نفره موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم الحاقی ۱۳۷۱ و اصلاحات بعدی آن شامل یک رییس و دو عضو هیأت مستشاری، دو نفر دادرس و یک نفر کارشناس می‌باشد.

گ) سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور.

فصل دوم : مراحل ثبت و طرح شکایت در مرکز

ماده ۲) به منظور تسهیل و تسريع در ثبت شکایت و رسیدگی به آن، فرم مخصوصی با مشخصات لازم در سامانه دادما ایجاد می‌شود.

بسمه تعالیٰ

**«دستورالعمل اجرایی موضوع ماده ۲۵۱ مکرر الحاقی ۱۳۷۱/۲/۷ قانون مالیات‌های مستقیم
صوب ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن»**

بخش اول - آین دادرسی موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم

فصل اول - عناوین و تعاریف:

ماده ۱) واژه‌ها و اصطلاحات به کار رفته در این دستورالعمل به شرح زیر می‌باشد:

الف) قانون: قانون مالیات‌های مستقیم صوب اسفند ماه ۱۳۶۶ و اصلاحات و الحالات بعدی آن.

ب) وزیر: وزیر امور اقتصادی و دارایی.

ج) مرکز: بنا به ضرورت و به موجب مجوز شماره ۲۱۲/۹۱/۳۷۲۷۵ مورخ ۱۳۹۱/۹/۲۲ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وقت رییس جمهور، دبیرخانه هیأت سه نفری ۲۵۱ مکرر و دبیرخانه تشخیص صلاحیت حرفه‌ای حسابداران رسمی وزارت متبع با هم ادغام و در ساختار وزارت امور اقتصادی و دارایی با شرح وظایف جدید، با عنوان «مرکز عالی دادخواهی مالیاتی و تشخیص صلاحیت حرفه‌ای» معرفی گردید.

د) هیات مستشاری سه نفره موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم الحاقی ۱۳۷۱ و اصلاحات بعدی آن.

ه) دادرس: یکی از کارمندان تعریف شده مرکز می‌باشد که وظیفه بررسی شکایات واصله و انجام تحقیقات و اظهار نظر کارشناسی نسبت به پذیرش یا عدم پذیرش شکایات و انجام سایر امور محوله را عهده‌دار است.

و) شاکی: شخص حقیقی یا حقوقی است که نسبت به ناعادلانه بودن مالیات قطعی شده معتبرض و در مرکز عالی دادخواهی مالیاتی و تشخیص صلاحیت حرفه‌ای طرح شکایت می‌نماید.

ز) نماینده قانونی شاکی: شخصی است که به موجب قوانین و مقررات مربوطه به نمایندگی از شاکی اقدام به طرح شکایت می‌نماید.

ح) فرم شکایت: فرمی است حاوی مشخصات هویتی شاکی و نماینده قانونی آن و اطلاعات مالیات قطعی شده که برای ثبت شکایت در سامانه دادما تعریف، طراحی و تعییه شده است.

ط) سامانه دادما: درگاه الکترونیکی است که برای تسهیل اجرای ماده ۲۵۱ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم الحاقی ۱۳۷۱ و اصلاحات بعدی آن به منظور ثبت شکایت و اطلاع از فرآیند رسیدگی در وبگاه وزارت امور اقتصادی و دارایی ایجاد شده است.

ی) شعبه: واحدی است در مرکز عالی دادخواهی مالیاتی و تشخیص صلاحیت حرفه‌ای که به شکایت مؤذیان مالیاتی رسیدگی می‌کند و متشکل از هیأت سه نفره موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم الحاقی ۱۳۷۱ و اصلاحات بعدی آن شامل یک رییس و دو عضو هیأت مستشاری، دو نفر دادرس و یک نفر کارشناس می‌باشد.

گ) سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور.

فصل دوم : مراحل ثبت و طرح شکایت در مرکز

ماده ۲) به منظور تسهیل و تسريع در ثبت شکایت و رسیدگی به آن، فرم مخصوصی با مشخصات لازم در سامانه دادما ایجاد می‌شود.

وزارت امور اقتصادی و دارائی

ماده ۳) شاكي، يا نماينده قانوني آن با مراجعه به سامانه دادما، باید نسبت به تكميل فرم شکایت اقدام نماید.

نیزه) در صورتی که شاکی جهت طرح شکایت و پیگیری آن دارای نماینده قانونی باشد، باید مشخصات نماینده قانونی به همراه مدارک مثبته جهت احراز سمت در سامانه دادما درج و بارگذاری شود.

نیمهه ۲) چنانچه شکایت از ناحیه وکیل مطرح شود، می‌بایست به موجب بند (د) ماده ۱۰۳ قانون نسبت به ابطال تمبر اقدام شده باشد.

ماده ۴) در صورتی که موضوع مالیات مورد شکایت مربوط به اشخاص حقوقی باشد، باید آگهی روزنامه رسمی مبین مشخصات آخرین مدیران صاحب امضا و تغییرات شرکت، در سامانه دادما بارگذاری گردد.

ماده ۵) شکایت بارگذاری شده از سوی شاکی باید خطاب به وزیر و یا مرکز تنظیم گردد.

۶) شاکی اعم از شخص حقیقی یا حقوقی حسب مورد باید پس از تنظیم شکایت در سامانه دادما، یک نسخه از آن ممهور به مهر و امضای صاحبان مجاز را در سامانه مذکور بارگذاری نماید.

فصل سوم: ترتیبات بررسی و اظهار نظر دادرس

داده ۷) پس از بارگذاری و ثبت شکایت در سامانه دادما و صدور کد رهگیری، رئیس مرکز یا مقام تفویض شده از سوی وی، شکایت را برای اظهارنظر کارشناسی به یکی از دادرسان ارجاع می‌نماید.

ماده ۸) دادرس در صورت کفایت مدارک و دلایل، تحقیقات و بررسی لازم به عمل آورده و سپس ظرف مهلت ۱۰ روز اظهارنظر کارشناسی مستند به مدارک و دلایل کافی را پس از تأیید مقام مافوق خود برای رئیس مرکز ارسال می نماید.
بصره) دادرس صرفاً نسبت به موضوع شکایت، رسیدگی و اظهار نظر می نماید.

۹۵) در صورتی که مدارک منضم به شکایت، از نظر دادرس ناقص باشد، مراتب از طریق سامانه دادما یا پیامک به شاکی اعلام تا ظرف مدت ۳۰ روز نسبت به رفع نقص اقدام نماید. در صورت عدم رفع نقص ظرف مهلت مقرر، شکایت مذبور مختومه می‌شود.

تصریه) به موجب این ماده چنانچه مختومه شدن شکایت به دلیل عدم رفع نقص مدارک در مهلت مقرر و یا انصراف شاکی در این مرحله باشد، بررسی مجدد آن برای یکبار دیگر و با موافقت رئیس مرکز امکان پذیر خواهد بود.

ماده ۱۰) چنانچه دادرس احراز نماید که شکایت مؤذی در سایر مراجع قابل طرح و رسیدگی می باشد، شکایت در این مرحله مختومه و نتیجه از طریق سامانه دادما یا پیامک به شاکی یا نماینده قانونی وی و اداره کل امور مالیاتی ذیربط اعلام می گردد.

۱۱۵) نتیجه بررسی و اظهارنظر دادرس مبنی بر توصیه یا عدم توصیه طرح شکایت در هیأت، توسط رئیس مرکز جهت اتخاذ تصمیم و صدور دستور برای وزیر ارسال می‌شود.

فصل چهارم: توقیبات و سیدگی به شگایت و صدور رای در هیأت

ماده ۱۲) در اجرای ماده ۲۵۱ مکرر قانون، در خصوص رسیدگی به شکایت شاکی مبنی بر ناعادلاله بودن مالیات قطعی، پس از موافقت وزیر، پرونده شاکی توسط رئیس مرکز به یکی از شعب ارجاع می‌شود.

۱۳۰) ماده ۲۵۱ مکرر قانون، شکایات واصله با شرایط ذیل قابل طرح و بررسی در شعب می باشد:

الف) ادعای غیرعادلانه بودن مالیات قطعی شده، مستند به مدارک و دلایل کافی باشد.

ب) موضوع اعتراض در مرجع دیگری قابل طرح نباشد.

وزارت امور اقتصادی و دارایی

۱۴۷۰ هجری
تیر ۱۴۰۱

پیوست

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

ج) دستور وزیر مبنی بر طرح موضوع شکایت در هیأت صادر شده باشد.

ماده ۱۴) رسیدگی به اعتراض شاکی در هیأت به صورت غیرحضوری است. در مواردی که شعبه رسیدگی کننده نیاز به اخذ توضیح بیشتری داشته باشد می‌تواند از شاکی یا نماینده قانونی وی دعوت به عمل آورد.

ماده ۱۵) چنانچه حسب مورد اعضای شعب، دادرسان و یا مجریان قرار به جهت یکی از شرایط موضوع ماده ۹۱ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹، معمول از رسیدگی یا تهیه گزارش قرار کارشناسی باشند، باید قبل از مباشرت به امر رسیدگی یا کارشناسی، مراتب را جهت اتخاذ تصمیم مقتضی به ریس مرکز اعلام نمایند.

ماده ۱۶) پس از ارجاع شکایت به شعبه مربوطه، در صورتی که ریس شعبه جهت بررسی نیاز به دسترسی پرونده مالیاتی مؤذی داشته باشد، مراتب به صورت کتبی یا الکترونیکی از طریق ریس مرکز یا مقام تفویض شده از سوی وی، به اداره کل امور مالیاتی ذی‌ربط اعلام و اداره مربوطه نیز مکلف به ارسال پرونده به صورت الکترونیکی و یا فیزیکی ظرف حداقل ۲۰ روز می‌باشد.

تبصره ۱) سازمان مکلف است ظرف ۶ ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل زیرساخت لازم برای ارسال الکترونیکی پروندهای مالیاتی درخواستی از طرف مرکز را فراهم نماید.

تبصره ۲) به منظور دقت و سرعت در روند رسیدگی به شکایات مطروحه، سازمان مکلف است دسترسی برخط به سامانه‌های مالیاتی مورد نیاز و ایجاد بستر مناسب برای اتصال سیستمی به سامانه دادما را فراهم نماید.

ماده ۱۷) به منظور رعایت اصل بی‌طرفی و حفظ استقلال هیأت‌های سه نفره موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون، هرگاه در جهت تکمیل رسیدگی و صدور رأی نیاز به تحقیقات و بررسی بیشتری باشد، شعب رسیدگی کننده می‌تواند نسبت به صدور قرار کارشناسی اقدام نمایند؛ مجریان قرار از بین دادرسان مرکز، مأموران مالیاتی سازمان و در صورت ضرورت با تأیید ریس مرکز از بین اعضای جامعه مشاوران رسمی مالیاتی ایران یا جامعه حسابداران رسمی ایران انتخاب می‌شوند. تبصره ۲) سازمان موظف است حق الزحمه کارشناسان منتخب (اعضای جامعه مشاوران رسمی مالیاتی ایران و جامعه حسابداران رسمی) موضوع این ماده را با درخواست ریس مرکز از محل ردیف اعتبار موضوع تبصره (۲) ماده ۱۸۶ قانون، پرداخت نماید.

حق الزحمه مجریان قرار موضوع این تبصره مطابق جدول تعریفه تعیین شده از سوی مرکز قابل پرداخت می‌باشد.

ماده ۱۸) مجری یا مجریان قرار منتخب مکلفند حداقل ظرف مدت ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ، نسبت به تهیه گزارش و اظهارنظر کارشناسی صریح، مستند و مستدل اقدام نمایند. در صورت درخواست مجری قرار مهلت مذکور با موافقت ریس شعبه تا ۲۰ روز دیگر قابل تمدید می‌باشد.

تبصره) در صورت عدم رعایت مهلت‌های مقرر در این ماده مراتب تخلف مجری یا مجریان قرار به مرجع ذی‌ربط اعلام می‌شود. ماده ۱۹) در صورتی که شعبه، اظهارنظر کارشناسی را جهت اصدار رأی ناقص و یا مبهم تشخیص دهد، می‌تواند تکمیل و یا رفع ابهام را از مجری یا مجریان قرار مطالبه نماید. در این صورت مجری یا مجریان قرار مکلفند حداقل ظرف ۲۰ روز نسبت به رفع نقص و تکمیل نظریه کارشناسی اقدام نمایند.

تبصره) شعبه رسیدگی کننده در صورت نیاز می‌تواند جهت بررسی شکایت مطروحه، از مأموران مالیاتی ذی‌ربط دعوت به عمل آورد. مأموران مذکور مکلف به حضور و ادائی توضیحات می‌باشند.

ماده ۲۰) چنانچه شاکی همزمان اقدام به طرح شکایت نسبت به مالیات قطعی شده عملکرد یا دوره مشخص، در هیأت موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون و دیوان عدالت اداری نموده باشد به منظور جلوگیری از صدور آراء متعارض، رسیدگی به پرونده در مرکز تا زمان تعیین تکلیف پرونده در دیوان عدالت اداری متوقف و مراتب به شاکی و اداره کل امور مالیاتی ذی ربط اعلام می شود.

ماده ۲۱) در صورتی که شاکی در این مرحله انصراف قطعی خود را از شکایت مترونه به مرکز اعلام نماید، قرار سقوط شکایت صادر می گردد، این قرار قطعی می باشد.

تصویره) انصراف شاکی در هریک از مراحل دادرسی و هیأت باید ضمن درج در سامانه دادما به صورت مکتوب با مهر و امضای مجاز به مرکز نیز اعلام شود.

ماده ۲۲) هیأت با بررسی مدارک و مستندات منضم به شکایت و مطالعه پرونده مالیاتی مربوط و عنده لزوم اخذ نظریه کارشناسی، پس از تکمیل بررسی ها ظرف مهلت ۱۰ روز اقدام به انشای رأی می نماید. رأی هیأت با اکثریت آراء قطعی و لازم الاجراء است. رأی صادره باید مستدل و مستند به اسناد و مدارک مربوطه باشد و مبانی پذیرش یا عدم پذیرش ادعای شاکی در آن قيد شود.

تصویره) آرای صادره از هیأت های موضوع این ماده قابل طرح و رسیدگی مجدد با همان موضوع، در هیأت های مذکور نخواهد بود

ماده ۲۳) در صورتی که نظر اکثریت اعضای هیأت مبنی بر تعديل مأخذ درآمد مشمول مالیات موضوع شکایت باشد، هیأت مکلف است مأخذ درآمد مشمول مالیات تعديل شده را در رأی قید و دلایل تعديل را مستندآ ذکر نماید. رأی موضوع قطعی و لازم الاجراء است.

ماده ۲۴) رأی صادره هیأت از طریق سامانه دادما به شاکی و سازمان ابلاغ می گردد. چنانچه امکان ابلاغ از طریق سامانه دادما برای مؤذی فراهم نباشد، مراتب ابلاغ از سوی سازمان صورت می پذیرد. به منظور افزایش کیفیت آرای صادره، آرای قطعی در صورت عدم مخالفت رئیس مرکز در سامانه دادما علنی می شود.

ماده ۲۵) به موجب تصویره (۲) ماده ۱۶ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲، رأی صادره از هیأت، برای اشخاص داخل کشور سه ماه و برای افراد مقیم خارج از کشور، شش ماه از تاریخ ابلاغ، در دیوان عدالت اداری قابل اعتراض می باشد.

ماده ۲۶) در صورتی که در محاسبه مأخذ، درآمد مشمول مالیات تعديل شده و یا در انشای رأی اشتباهی صورت گرفته باشد، موضوع با اعلام رئیس مرکز، هیأت، شاکی و یا مدیر کل امور مالیاتی ذی ربط، توسط رئیس مرکز جهت بررسی و اصلاح به شعبه ذی ربط ارجاع می شود. رأی اصلاحی به شاکی و سازمان ابلاغ و برای اجرا مناطق اعتبار است. استناد به رأی هیأت بدون ضمیمه نمودن رأی اصلاحی فاقد اعتبار است.

ماده ۲۷) سازمان مکلف است به منظور تسريع در روند اجرای رسیدگی به شکایات مؤذیان مالیاتی در هیأت موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون، همکاری لازم با مرکز معمول نماید.

ماده ۲۸) هرگاه دادرسان و یا اعضای هیأت در تحقیقات اولیه و یا در اثنای رسیدگی احراز نمایند که علت ناعادلانه بودن مالیات مورد ادعای شاکی ناشی از اقدام تعمدی مأموران مالیاتی و نمایندگان سازمان عضو هیأت حل اختلاف مالیاتی بوده، مراتب به نحو مقتضی از طریق رئیس مرکز به اطلاع رئیس سازمان و دادستان انتظامی مالیاتی می رسد تا مطابق بند (۱) ماده ۲۷۰ قانون مالیات های مستقیم با مختلف رفتار شود.

شماره ۲۱۳۷۰۹۶
تاریخ ۱۱ مهر ۱۴۰۰

پوست حسابداری
www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

ماده ۲۹) مرکز در تهران صلاحیت رسیدگی به تمام شکایات مؤذیان مالیاتی سراسرکشور را با هر مبلغی خواهد داشت مگر در مواردی که به تشخیص وزیر در برخی از استان‌ها، هیأت موضوع ماده ۲۵۱ مکرر قانون تشکیل شود. در این صورت هیأت‌های استانی برابر دستورالعمل مربوطه به شکایات واصله رسیدگی می‌نمایند.

ماده ۳۰) مرکز در مواعده شش ماهه، گزارشی از عملکرد خود را تهیه و برای وزیر ارسال می‌نماید.

بخش دوم: ساختار، تشکیلات و شرایط احراز اعضا و دادرسان مرکز

فصل اول—ساختار و تشکیلات:

ماده ۳۱) مرکز در تهران و زیر نظر مستقیم وزیر تشکیل می‌شود. هر یک از اعضای هیأت سه نفره با پیشنهاد رئیس مرکز و با حکم وزیر منصوب می‌شوند.

مرکز در تهران باید حداقل دارای ۶ شعبه باشد. تعداد شعب متناسب با حجم پرونده‌های واصله با تشخیص رئیس مرکز قابل افزایش خواهد بود.

بصوره ۱) اشخاصی که فاقد ردیف سازمانی در مرکز می‌باشند، به پیشنهاد رئیس مرکز با حکم وزیر برای مدت حداقل دو سال منصوب می‌شوند. این حکم قابل تمدید است.

بصوره ۲) با پیشنهاد رئیس مرکز و موافقت وزیر، احکام این ماده و تبصره (۱) آن لغو می‌گردد.

ماده ۳۲) هر یک از شعب رسیدگی کننده موضوع بند (ی) ماده ۱ این دستورالعمل، باید دارای یک پست کارشناس باشد.

ماده ۳۳) پست رئیس مرکز همتراز معاون وزیر است و با حکم وزیر منصوب می‌گردد.

ماده ۳۴) مرکز باید حداقل دارای ۳ پست معاونت شامل ۱-دادخواهی مالیاتی ۲-تشخیص صلاحیت حرفه‌ای ۳-نظرارت بر مراکز دادخواهی استانی، همتراز با مدیر کل ستادی و ۲ پست مشاور همتراز با معاون مدیر کل باشد.

تبصره) پست رئیس هیأت همتراز با مدیر کل ستادی می‌باشد.

فصل دوم—شرایط تصدی عضویت در هیأت:

ماده ۳۵) رئیس هیأت مستشاری باید حائز شرایط ذیل باشد:

الف- کارمند رسمی وزارت امور اقتصادی و دارایی و یا سازمان.

ب- داشتن حداقل دو سال سابقه عضویت در هیأت مستشاری مرکز.

ج- دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر در رشته‌های حسابداری، حسابرسی، مدیریت با تمام

گرایش‌ها، علوم اقتصادی، حقوق و علوم مالی و مالیاتی.

د- داشتن حداقل ۲۰ سال سابقه خدمت دولتی که ۱۰ سال آن مربوط به امور مالیاتی باشد.

ماده ۳۶) عضو هیأت مستشاری باید حائز شرایط ذیل باشد:

الف- کارمند رسمی وزارت امور اقتصادی و دارایی و یا سازمان‌های تابعه وزارت.

ب- اعضای شورای عالی مالیاتی، مدیران کل و معاونان مرتبط با امور مالیاتی و همچنین (نمایندگان سازمان عضو هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و رؤسای اداره امور مالیاتی با حداقل ۵ سال سابقه تصدی پست مذکور)، دادرس

امور مالیاتی مرکز با حداقل ۷ سال سابقه در پست دادرسی و پست‌های همتراز مرتبط با امور مالیاتی.

ج- دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر در رشته‌های حسابداری، حسابرسی، مدیریت با تمام

گرایش‌ها، علوم اقتصادی، حقوق و علوم مالی و مالیاتی.

وزارت امور اقتصادی و دارایی

پست. حسابداری

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

تبصره) به کارگیری بازنشستگان موضوع بند (ب) این ماده که از اعضای جامعه مشاوران رسمی مالیاتی یا حسابداران رسمی مالیاتی باشند، به عنوان عضو هیأت با رعایت قوانین مربوطه بلامانع است.

فصل سوم - شرایط تصدی پست دادرس امور مالیاتی در مرکز

ماده ۳۷) دادرس باید حائز شرایط ذیل باشد:

الف- کارمند رسمی وزارت امور اقتصادی و دارایی یا سازمان.

ب- دارا بودن حداقل ۱۰ سال سابقه خدمت دولتی که حداقل ۳ سال آن مرتبط با امور مالیاتی باشد.

ج- دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی و بالاتر در رشته‌های حسابداری، حسابرسی، مدیریت با تمام گرایش‌ها، علوم اقتصادی، حقوق و علوم مالی و مالیاتی.

ماده ۳۸) با توجه به سختی کار و تخصصی بودن امر قضایت و دادرسی مالیاتی که در جهت تحقق عدالت در پرداخت مالیات و صیانت از حقوق بیت‌المال و احراق حقوق مؤدى صورت می‌پذیرد، به منظور تشویق و جبران زحمات کارکنان مرکز که در امر دادخواهی مالیاتی همکاری می‌نمایند، علاوه بر پرداختی‌های معمول، ماهانه پاداشی تحت عنوان «فوق‌العاده دادخواهی مالیاتی» معادل هفتاد درصد مجموع امتیازات حقوق و فوق‌العاده‌های مستمر مندرج در احکام کارگزینی افراد معرفی شده از سوی رئیس مرکز، از محل ردیف اعتبار موضوع ماده ۲۱۷ قانون، تعیین و پرداخت شود.

تبصره) معاونت توسعه مدیریت و منابع موظف است مزايا و پاداش‌های اختصاصی رؤسای هیأت و معاونان مرکز را تا حصول نتیجه تکاليف مقرر در ماده ۳۴ و تبصره ذیل آن، موضوع این دستورالعمل، مطابق مزايا و پاداش مدیر کل ستادی تعیین و پرداخت نماید.

ماده ۳۹) معاونت توسعه مدیریت و منابع نسبت به ایجاد پست‌های پیشنهادی و ارتقای سطوح پست‌های مدیریتی یا همترازی آن، موضوع این دستورالعمل در ساختار سازمانی مرکز با اخذ مجوزهای مربوط از سازمان امور اداری و استخدامی کشور، اقدام لازم به عمل می‌آورد.

ماده ۴۰) این دستورالعمل در دو بخش و مشتمل بر ۷ فصل، ۴۰ ماده و ۱۶ تبصره تنظیم و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجراء می‌باشد. ضمناً این دستورالعمل در قالب پیش‌نویس آیین نامه اجرایی و به استناد اصل ۱۳۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران جهت تصویب برای هیأت محترم وزیران ارسال خواهد شد. با ابلاغ این دستورالعمل، دستورالعمل شماره ۴۲۵۴۳ مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۱۸ وزیر وقت امور اقتصادی و دارایی و تمامی بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های مغایر با آن نسخ می‌گردد.

سید احسان خاندوزی